

Stadse fratsen in de natuur

PATRICIA VAN DE CAMP

"SHOOT YOUR WHOLE FAMILY!" MET DIE SLOGAN ADVERTEERDE KODAK VOOR EEN VAN DE EERSTE KLEINBEELDCAMERA'S. DE VERGELIJKING TUSSEN EEN FOTOGRAAF EN EEN JAGER IS VAKER GEMAAKT. SINDS ZE IN DE BOSSEN WOONT, KAN CONCEPTUEEL FOTOGRAFE PATRICIA VAN DE CAMP ER NIET OMHEEN HET THEMA VERDER UIT TE DIEPEN.

Patricia van de Camp (1969)

De Nederlandse fotografe Patricia van de Camp begon haar opleiding met een jaar aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, gevolgd door een zomercursus grafiek en illustratie aan de Kunstacademie Kolding in Kopenhagen. Aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam specialiseerde ze zich tot fotograaf en studeerde in 1999 af. In 2009 volgde ze een masterclass bij Tessa Posthuma de Boer en won ze de prijs voor Beste Kunstenaar in het Volkspark, Enschede. In 2012 werd ze genomineerd voor de Sony World Photography Awards in de categorie Conceptuele Kunst. Van de Camp heeft geëxposeerd op het Noorderlichtfestival en had solotentoonstellingen in Concordia, Enschede en Kunstmoment in Diepenheim.
www.patriciavandecamp.nl

Ze komt uit Utrecht en studeerde in Amsterdam; maar omwille van de liefde trok Patricia van de Camp naar het Twentse Goor. Het kostte haar zeker zes jaar om te wennen. "Bij vlagen mis ik het culturele leven van de grote stad en aansluiting met vrienden. Het enige wat ik hier heb is de natuur." Die speelt dan ook een grote rol in haar werk, maar Van de Camp is geen natuurfotograaf.

Koplampen

In haar serie *My own wilderness* zien we reeën, hazen, mensen en auto's in wisselende samenstelling. Licht speelt de hoofdrol. Een hert krijgt de volle lading van de koplampen van een auto, en bevriest. Een ander hert berekent zijn vluchtkansen terwijl het baadt in een zee van licht; de foto van een haas in maanlicht laat ons zoeken naar een verborgen lichtbron. Een kind en een prooi doen wedstrijdje wie het kwetsbaarst is. Het kunstlicht in het nachtelijke bos maakt het naderend onheil voelbaar, net als de spookachtige licht-reflectie van de lens flare. Je zou bijna je ogen dichtknippen.

In haar fotografie gaat het Van de Camp vaak om de relatie van de mens tot de natuur. Hoe zien wij die verhouding? Hoe realistisch is dat? En hoe maakbaar? De serie is ontstaan door haar kennismaking met de reeën en hazen in de omgeving. "Ze van dichtbij fotograferen is onmogelijk. Dus heb ik me verdiept in jagerstechnieken: jagers verblinden de dieren met licht, waardoor ze verstijven. Alleen schieten zij ze dan neer."

Zelf is Van de Camp bepaald geen liefhebber van de jacht: "Ik overweeg voor mijn werk met jagers mee te lopen, maar eigenlijk ben ik er-tegen. Sinds mijn vijftiende eet ik vegetarisch. Dat bepaalde dieren geen natuurlijke vijanden hebben, begrijp ik, maar toch vind ik het zielig als ze afgeschoten worden. Diep van binnen ben ik ook een stadsmens, net als de mensen die vinden dat er geen herten afgeschoten mogen worden in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Maar nu sterven er dieren van de honger. Wat is erger?"

Aaibaar

Onze houding tegenover dieren fascineert Van de Camp: "De band die we hebben met huisdieren, projecteren we op dieren in het wild. Vroeger geloofde ik ook dat alles maakbaar is; dat je een ree of haas gewoon kunt aaien. Dat is heel onrealistisch, behalve in de kinderboerderij. Als je hier woont, heb je met

jagers te maken: met de werkelijkheid van het sterven en de onmogelijkheid van contact met wilde dieren."

Ze houdt zich veel bezig met de Nederlandse omgang met natuur: "Hoe die wordt vormgegeven, of juist weer niet. Zo werd een paar jaar geleden bij Emmen een wolf gesigneerd. Daar denk ik dan veel over na; niet of er morgen een wolf in de achtertuin staat maar hoe wij daarop reageren. Hoe gaan we dat weer in overheidsbeleid verpakken? Wilde dieren confronteren je met je eigen angst. Ik voel me veilig in die beheerste natuur maar tegelijk vind ik die bemoeizucht ziekmakend. Tussen het abstracte vraagstuk van de wildstand en de individuele jager die schijnbaar plezier beleeft aan het doden van dieren, ligt veel verwarring. De politiek maakt daar gebruik van, en ik ook."

Instinct

Die dubbele houding wil Van de Camp verbeelden door op haar beurt weer verwarring te zaaien bij de kijker: "Ik heb daarom opgezette dieren gefotografeerd in hun natuurlijke omgeving. Veel toeschouwers geloven dat ze echt zijn. Dat romantische beeld wordt geaccepteerd, daar verlangen mensen naar."

De dieren die Van de Camp gebruikt zijn allemaal verkeersslachtoffers. "Ik heb de boswachter gevraagd ze voor me te bewaren, en heb ze daarna laten opzetten. In mijn huis

dat ik hem iets terug kan geven, net als die verkeersslachtoffers uit de serie. Dat maakt het denk ik anders."

Prooi

Het identificeren met de prooi is een ander aspect: "Die kwetsbaarheid van dat jongetje spreekt me aan omdat ik het herken. Hetzelfde geldt voor een bang konijn dat bevroren in de koplampen kijkt. Ik heb zelf ook vreselijke last van depressies en angsten. Ik ben best ambitieus maar die neerslachtigheid zat altijd in de weg, vandaar dat gat in mijn fotografisch cv. Met de juiste medicijnen kon ik eindelijk aan de slag. Ik ben nu 43 en ik val nu niet meer onder het jonge talent, dat is een lastige start."

En die vier tentoonstellingen dan, in 2012...? Noem het maar een lastige start. "Dat was een goed jaar, vooral vanwege de nominatie voor de Sony World Photography award. Het was echt een hele eer om met vier foto's in Londen te hangen bij de top tien van conceptuele fotografie." Je hoort niet vaak dat fotografen met Sony werken? "Ik had nog analoge Minoltalenzen en die passen op de full frame Sony A900. Ik stel met de hand scherp maar dat is geen probleem, een opgezet beest loopt toch niet weg. Ik neem heel veel tijd voor een foto, daar ben ik heel secuur in. Ik werk altijd met statief. Lichtmeting doe ik ook handmatig. Ik zou best helemaal analoog kunnen gaan werken maar

dit is voordeliger.

Ik besteed ook veel aandacht aan nabewerking maar alleen conventionele doka-technieken zoals contrast, tegenhouden en doordrukken. Meestal komt de foto heel erg overeen met het eindresultaat."

HIER IN DE NATUUR HEB JE TE MAKEN MET DE WERKE- LIJKHEID VAN HET STERVEN EN DE ONMOGELIJKHEID VAN CONTACT MET WILDE DIEREN

staan nu twee reeën, een coyote, een uil en een valk. Ik heb ze van alle kanten kunnen bekijken, aanraken, besnuffelen. Met de foto's hoop ik een soort eerbetoon te kunnen maken, iets terug te geven van het leven dat het dier gelaten heeft."

Tegelijk herkent Van de Camp ook het jagersinstinct dat zij als fotograaf in zich heeft: "Op de school van mijn zoontje zit een jongetje dat wordt gepest. Het is vreselijk om hem zo verdrietig te zien. Dat wil ik gaan vastleggen. Natuurlijk doe ik mijn best om het zo integer mogelijk te doen maar ik ben me bewust van mijn jachtinstinct. Ik wil iets van hem. Ik hoop

Uit haar opleidingen haalde Van de Camp bevestiging dat ze kan fotograferen. "Zonder dat had ik het niet gedurfd. Nog steeds is erkenning – helaas – ziekelijk belangrijk voor me. Ook al is mijn werk autonoom, ik moet echt mijn best doen om me niet heen en weer te laten slingeren tussen meningen om mij heen. Ik merk het ook bij werk in opdracht, zoals nu met een opdracht van de Rabobank. Het thema is 'uitnodigend samen' terwijl mijn werk vaak over eenzaamheid gaat; ze wilden hele lichte foto's terwijl ik heel donker werk maak. Het is heel spannend waar ik uitkom en of ik ze tevreden kan stellen. Dat is een hele uitdaging." **S**

